Ф 03-67

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький фаховий коледж
Національного університету «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи
_____ Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«31» 08 2026 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни «Фінанси»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності D3 Менеджмент
(код та назва спеціальності)

освітнього ступеня бакалавр

Кривий Ріг
2026

Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни «Фінанси»,
(назва навчальної дисципліни)

складені на основі навчальної програми, затвердженої «31» 08 2026 р.
та навчального плану НБ(П)-03.05.02-073/25,
затвердженого «09» 06 2025 р.

Укладач: викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Смирнова Надія Вікторівна
(посада, наук..ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до проведення практичних занять
обговорено на засіданні циклової комісії
менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури
(повна назва циклової комісії)

Протокол № 13
від «26» 08 2026 р.
Голова циклової комісії
(підпис) Надія СМИРНОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО
Завідувач
навчально-методичного кабінету
(підпис) Марина КОЛЬЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2026 р.

1 Вступ

Дані методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності D3 Менеджмент для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Фінанси».

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінанси» і даних методичних вказівок є формування спеціальних знань і практичних навичок з питань організації фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях.

Методичні вказівки складені відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Фінанси» і відтворюють її архітектуру.

2 Тематичний план практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин	Семестр
1	2	3	4
5 семестр			5
Розділ №1. «Вступ до фінансів»			
1.1	Суть і функції фінансів	2	
1.2	Фінансова система	2	
1.3	Фінансова політика і фінансовий механізм	2	
	Всього за розділом №1	6	
Розділ №2. «Фінансова система»			
2.1	Фінанси господарських суб'єктів і державні фінанси	2	
2.2	Податки і податкова система	2	
2.3	Бюджет і бюджетна система. Доходи і видатки державного бюджету	2	
2.4	Місцеві і державні цільові фонди	2	
2.5	Державний кредит і державний борг	2	
2.6	Страхування і страховий ринок	2	
	Всього за розділом №2	12	
Розділ №3. «Міжнародні фінанси»			
3.1	Міжнародні фінанси	1	
	Всього за розділом №3	1	
Всього за 5 семестр		19	
Всього за навчальною дисципліною		19	

3 Практичні заняття

РОЗДІЛ №1. «ВСТУП ДО ФІНАНСІВ»

Практичне заняття №1.1

Тема роботи: «Суть і функції фінансів»

Мета роботи: з'ясувати роль і функції фінансів у системі регулювання економічних відносин

План

1. З'ясувати предмет фінансової науки
2. Розглянути історичний характер фінансів і їх генезис
3. Визначити сутність і характерні ознаки фінансів
4. Надати характеристику функціям фінансів
5. Виділити призначення та роль фінансів

Питання для обговорення:

1. Що є предметом фінансової науки?
2. Які фінансові категорії складають понятійний апарат фінансової науки?
3. Які соціально-економічні передумови виникнення фінансів?
4. У чому полягає сутність фінансів?
5. Які ознаки притаманні фінансам і в чому їх відмінність від грошей?
6. У чому полягає сутність і механізм дії розподільчої функції фінансів?
7. Що являє собою контрольна функція фінансів і яким чином вона реалізується у практичній діяльності?
8. Яку роль відіграють фінанси в економічній системі?
9. Яким чином фінанси впливають на суспільне виробництва?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):

- «Фінансові відносини в моєму житті»;
- «Фінанси і фінансові відносини: спільне і відмінне»?;
- «Бартер як профотофінансові відносини»;
- «Еволюція фінансових відносин економічного суб'єкту (за віком)»;
- «Розподіл грошових коштів студента».

Практичне заняття №1.2

Тема роботи: «Фінансова система»

Мета роботи: визначити сутність, елементи та призначення фінансової системи

План

1. Розглянути принципи побудови та структурна компоненти фінансової системи
2. Визначити організаційні основи функціонування фінансової системи

Питання для обговорення:

1. Що являє собою фінансова система за внутрішньою структурою?
2. Який існує взаємозв'язок між окремими сферами та ланками фінансової системи?
3. У чому сутність фінансової системи за організаційною структурою?
4. Які фінансові органи і фінансові інституції здійснюють управління фінансами в Україні?
5. Які завдання покладено на Міністерство фінансів?
6. Які функції і повноваження має Державна податкова адміністрація?

7. Які функції Державного казначейства?
8. Яка сфера діяльності Контрольно-ревізійної служби?
9. Які функції виконує рахункова палата?
10. Яку роль відіграють Національний банк і комерційні банки в управлінні фінансами?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Місце нашого навчального закладу в фінансовій системі»;
- «Особливості фінансових відносин підприємця і найманого працівника»;
- «Мандрівка» грошової банкноти фінансовою системою»;
- «Напрями вдосконалення фінансової системи України»;
- «Роль громадянина як платника податків».

Практичне заняття №1.3

Тема роботи: «Фінансова політика і фінансовий механізм»

Мета роботи: з'ясувати роль та призначення фінансової політики і фінансового механізму

План

1. Розглянути сутність фінансової політики як важливої складової економічної політики держави
2. З'ясувати сутніти фінансового механізму та його складових

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність фінансової політики?
2. Які існують типи фінансової політики?
3. Яким чином фінансова політика впливає на соціально-економічний розвиток суспільства?
4. Які складові фінансової політики?
5. У чому призначення фінансової стратегії?
6. Які завдання вирішуються через фінансову тактику?
7. Що таке фінансовий механізм?
8. Які складові елементи фінансового механізму?
9. Яким чином фінансовий механізм сприяє реалізації завдань фінансової політики?
10. У чому сутність і завдання фінансового планування?
11. Що являють собою індивідуальні та зведені фінансові плани?
12. Які існують методи фінансового планування?
13. З якою метою складається баланс фінансових ресурсів і витрат держави?
14. Що являють собою фінансові норми, нормативи, ліміти, резерви, стимули?
15. Які існують об'єкти і суб'єкти управління фінансами?
16. В чому призначення фінансового контролю?
17. Які є види фінансового контролю?
18. Які використовуються форми і методи фінансового контролю?
19. В чому особливості аудиторського контролю?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Напрями фінансової політики України»;
- «Податки як засіб забезпечення функціонування фінансового механізму»;
- «Найбільш дієві елементи фінансового механізму»;

- «Призначення та напрями фінансового контролю економічної системи»;
- «Переваги та недоліки незалежного аудиту».

РОЗДІЛ №2. «ФІНАНСОВА СИСТЕМА»

Практичне заняття №2.1

Тема роботи: «Фінанси господарських суб'єктів і державні фінанси»

Мета роботи: сформувати уявлення відносно сутності і складу фінансів господарських суб'єктів; з'ясувати сутність, склад і призначення державних фінансів

План

1. Визначити призначення фінансових відносин суб'єктів господарювання
2. З'ясувати складові фінансів комерційних підприємств
3. Розглянути особливості фінансових ресурсів підприємств, їх склад і джерела формування
4. Сформувати уявлення відносно фінансів підприємств різних форм власності
5. Надати характеристику фінансам громадських організацій і доброчинних фондів
6. Визначити сутність і призначення державних фінансів
7. Розглянути елементи фінансового господарства держави

Питання для обговорення:

1. У чому сутність фінансів господарських суб'єктів?
2. Які функції фінансів підприємства?
3. На яких принципах базується функціонування фінансів підприємницьких структур?
4. Які фактори впливають на розмір доходу підприємства?
5. Як розподіляється дохід підприємства?
6. Що являють собою фінансові ресурси підприємства?
7. Який склад власних і залучених фінансових ресурсів?
8. Яким чином на організацію фінансів підприємства впливають організаційно-правові форми господарювання й галузева специфіка виробництва?
9. У чому особливості фінансів некомерційних установ і організацій?
10. У чому полягає економічна сутність державних фінансів?
11. Які ланки включають державні фінанси?
12. Яким чином держава може впливати на розподіл фінансових ресурсів?
13. Що являють собою державні доходи і видатки?
14. У чому полягають відмінності між поточними видатками і видатками на розвиток?
15. Які існують форми фінансування державних витрат?
16. Які державні видатки пов'язані із функціями держави?
17. Що таке менеджмент держаних фінансів?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6, Л.7.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):

- «Державний сектор – пріоритет розвитку національної економіки»;
- «Особливості формування фінансів державних підприємств»;
- «Обов'язки керівника приватного підприємства при розподілі прибутку»;
- «Найбільші статті витрат підприємства: шляхи зменшення»;
- «Особливості фінансових ресурсів і відносин казенного підприємства».

Задачі.

1. Визначити фондовіддачу, фондомісткість і рентабельність основних виробничих фондів підприємства та зробіть висновки при умові:

Показники	2019	2020
Виробництво, тис.т.		
Алюмінію	50	50,5
Суліми	15	15,1
Вартість ОВФ, тис. грн..	44000	43950
Собівартість продукції, грн./т.		
Алюмінію	500	500,5
Суліми	550	549
Ціна товарної продукції, грн./т.		
Алюмінію	650	651
Суліми	709	710

2. Вартість і амортизаційні відрахування підприємства характеризуються даними:

Групи основних фондів	Вартість ОВФ, млн.. грн..	Сума амортизації
Будівлі і споруди	22,5	9,5
Робочі машини і обладнання	42,8	20,4
Силові машини і обладнання	11,2	4
Транспортні засоби	19,2	8,2
Інструмент і інвентар	12,1	1,4
Інші основні фонди	14,8	3

Визначити ступінь фізичного спрацювання основних фондів по кожній групі обладнання і по підприємству в цілому.

3. Вартість і нормативний строк окремої групи обладнання підприємства становлять 480 млн. грн. і 10 років. Визначити норму амортизації, суму амортизаційних відрахувань через 3 роки, а також залишкову вартість основних фондів.

4. Вартість металів та деталей, які використовуються підприємством в плановому році, дорівнює 10000 грн. Час перебування їх на шляху до підприємства 10 днів, на підготовку до виробництва – 4 дні. Інтервал постачання 130 днів обчислити норму запасу матеріалів у днях та необхідний обсяг оборотних коштів підприємства.

5. Витрати матеріалів у плановому році – 205000 грн. Інтервал постачання – 15 днів. Час знаходження матеріалів у дорозі і час документообігу відповідно 13 та 5 днів.

Тривалість підготовчих операцій – 5 днів. Визначити норму запасу та норматив обігових коштів у виробничих запасах.

6. За рік підприємство реалізувало 720 тис. т. продукції. Середня оптова ціна 1 т. 165 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції 9800 тис. грн.

Визначити:

а) річний прибуток від реалізації продукції;

б) прибуток від реалізації 1 т. продукції.

7. Визначте прибуток, що планується від реалізації продукції і балансовий прибуток, якщо виручка від реалізації продукції становить 16 млрд. грн., собівартість 15,3 млрд. грн., збитки, пов’язані з господарською роботою – 500 млн. грн. Плата за короткострокові кредити банку – 200 млн. грн.

Практичне заняття №2.2

Тема роботи: «Податки і податкова система»

Мета роботи: розглянути сутність, призначення, функції і види податків

План

1. З'ясувати сутність і функції податків
2. Сформувати уявлення відносно розвитку наукової теорії податків
3. Розглянути класифікацію податків
4. Надати характеристику елементам системи оподаткування
5. Визначити особливості податкової політики держави
6. Охарактеризувати складові податкової системи і принципи оподаткування

Питання для обговорення:

1. У чому полягає економічна сутність податків?
2. Як розвивалась теорія податків?
3. Які функції виконують податки?
4. Які існують відмінності між податками, платежами і відрахуваннями?
5. Які виділяються елементи систем оподаткування?
6. За якими ознаками класифікують податки?
7. Які існують способи утримання податків?
8. Що таке податкова політика?
9. Які критерії успішного проведення податкової політики?
10. Як визначається сутність податкової системи і в чому її відмінності від системи оподаткування?
11. На яких принципах базується побудова податкової системи?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):

- «Історія розвитку податкової системи»;
- «Особливості Податкового кодексу України»;
- «Напрями вдосконалення податкової системи України»;
- «Еволюція слати податків економічним суб'єктом (за віком)»;
- «Чи можна відмінити непрямі податки»?

Практичне заняття №2.3

Тема роботи: «Бюджет і бюджетна система. Доходи і видатки державного бюджету»

Мета роботи: визначити сутність і призначення бюджетів, особливості побудови і функціонування бюджетної системи; з'ясувати склад доходів і витрат державного бюджету

План

1. З'ясувати економічну природу і функції бюджету
2. Розглянути бюджетну систему України
3. Сформувати особливості бюджетного процесу в Україні
4. Визначити особливості міжбюджетних відносин
5. Розглянути сутність, джерела формування і класифікацію доходів бюджету
6. Сформувати уявлення відносно сутності, складу і структури видатків державного бюджету
7. З'ясувати принципи і форми бюджетного фінансування
8. Визначити особливості бюджетного дефіциту і його впливу на розвиток економіки

Питання для обговорення:

1. Що являє собою бюджет як економічна система?

2. В чому призначення і роль і роль бюджету?
3. Які функції бюджету і в чому їх сутність?
4. У чому виражається матеріальний зміст бюджету?
5. Які існують бюджетні методи регулювання економічних і соціальних процесів?
6. Що являють собою бюджетна система та бюджетний устрій?
7. Які складові бюджетної системи України?
8. На яких принципах ґрунтується побудова бюджетної системи України?
9. Що собою являє бюджетний процес і які стадії він включає?
10. Що є основою бюджетного процесу?
11. Що таке міжбюджетні відносини?
12. Яка мета регулювання міжбюджетних відносин?
13. Які існують види міжбюджетних трансферів?
14. В чому полягає суспільне призначення доходів і видатків бюджету?
15. За якими ознаками класифікують доходи бюджету?
16. Які ознаки покладено в основу класифікації видатків бюджету?
17. Назвіть і охарактеризуйте принципи бюджетного фінансування.
18. Які форми бюджетного фінансування?
19. Які показники характеризують стан бюджету?
20. Що таке бюджетний дефіцит і які існують джерела його погашення?
21. У чому полягає секвестр бюджету?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Динаміка бюджетних витрат на фінансування освіти і науки»;
- «Особливості бюджетного процесу в різних країнах»;
- «Особливості вертикальних міжбюджетних відносин в Україні»;
- «Доречність встановлення горизонтальних міжбюджетних відносин в Україні»;
- «Роль Пенсійного фонду у формуванні бюджету країни».

Практичне заняття №2.4

Тема роботи: «Місцеві і державні цільові фонди»

Мета роботи: визначити особливості та сформувати уявлення відносно процесу формування місцевих фінансів; сформувати уявлення відносно сутності, призначення і складу державних цільових фондів

План

1. З'ясувати роль місцевих фінансів в економічній системі держави
2. Визначити сутність та джерела формування місцевих бюджетів
3. Розглянути механізм збалансування місцевих бюджетів
4. З'ясувати призначення і роль державних цільових фондів
5. Визначити призначення фондів державного соціального страхування

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність і призначення місцевих фінансів?
2. Які структурні елементи включають місцеві фінанси?
3. Як класифікують доходи місцевих органів влади за джерелами надходжень та за економічною природою?
4. За рахунок яких джерел формуються доходи місцевих бюджетів?
5. Що відносять до власних і залучених коштів місцевих бюджетів?
6. Що являє собою фінансове вирівнювання?

7. Які існують проблеми фінансового вирівнювання в Україні?
8. Розкрийте сутність державних цільових фондів та охарактеризуйте їх види.
9. З яких джерел формується бюджет Пенсійного фонду?
10. За якими напрямами використовуються кошти Пенсійного фонду?
11. Які джерела утворення та напрями використання Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності?
12. Назвіть джерела формування та напрями використання Фонду загальнообов'язкового державного страхування на випадок безробіття.
13. Визначте мету утворення та напрями використання Фонду соціального страхування від нещасних випадків.
14. Як формується Фонд захисту інвалідів і в чому полягає його призначення?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Роль місцевих бюджетів в системі розподілу грошових коштів»;
- «Найбільш доречні напрями витрат доходів місцевих бюджетів на даний час»;
- «Механізм формування Пенсійного фонду України»;
- «Напрями використання коштів Пенсійного фонду України»;
- «Напрями перерозподілу єдиного соціального податку».

Практичне заняття №2.5

Тема роботи: «Державний кредит і державний борг»

Мета роботи: з'ясувати особливості функціонування і виникнення державного кредиту і державного боргу

План

1. Визначити економічну сутність і роль державного кредиту
2. Розглянути форми державного кредиту
3. Сформувати уявлення відносно класифікації державних позик і джерел їх погашення
4. Надати характеристику процесу формування і обслуговування державного боргу
5. Визначити особливості управління державним боргом

Питання для обговорення:

1. У чому полягає економічна сутність та призначення державного кредиту?
2. Які функції державного кредиту?
3. Які існують види і форми державного кредиту?
4. За якими ознаками класифікують державні позики?
5. Які існують джерела погашення державних позик?
6. Що таке державний борг?
7. Які існують види державного боргу?
8. Які переваги внутрішнього боргу над зовнішнім?
9. Чи має державний борг економічно обґрунтовані межі?
10. Як державний борг впливає на економічну безпеку держави?
11. У чому полягає сутність управління державним боргом?
12. Які існують методи коригування позикової політики держави?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):

- «Особливості надання державного кредиту»;
- «Умови надання міждержавного кредиту»;
- «Динаміка формування державного боргу України»;
- «Джерела погашення державного боргу»;
- «Найкращий метод усунення державного боргу».

Практичне заняття №2.6

Тема роботи: «Страховий і фінансовий ринок»

Мета роботи: сформування уявлення відносно призначення і організації страхового і фінансового ринку

План

1. З'ясувати особливості фінансових відносин у сфері страхування
2. Розглянути форми страхових фондів
3. Сформувати уявлення відносно організації страхування
4. Розглянути структуру страхового ринку
5. З'ясувати призначення і структуру фінансового ринку
6. Розглянути особливості складових елементів фінансового ринку

Питання для обговорення:

1. Які суттєві ознаки характеризують специфічність категорії страхування?
2. У чому економічна сутність страхування?
3. Які функції властиві страхуванню?
4. Хто є суб'єктами страхування?
5. Що включають страхові відносини?
6. У яких формах створюються страхові фонди?
7. У чому полягає сутність самострахування?
8. Яким чином здійснюється централізоване страхове забезпечення?
9. В яких формах може проводитися страхування?
10. Як класифікується страхування залежно від об'єктів страхових відносин?
11. Що виступає об'єктом страхування в особистому і медичному страхуванні?
12. Що таке страховий ринок?
13. Що являють собою страхове поле і страховий портфель?
14. Що є об'єктивною передумовою функціонування фінансового ринку?
15. В чому полягає економічна сутність фінансового ринку?
16. Що являє собою фінансовий ринок з організаційної сторони?
17. Які існують складові фінансового ринку?
18. Що являє собою ринок грошей?
19. Що таке фондовий ринок?
20. У чому полягає призначення первинного і вторинного фондового ринку?
21. Які суб'єкти функціонують на ринку цінних паперів?
22. Що таке ринок фінансових послуг і хто є його учасниками?
23. Які існують види фінансових послуг?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Особливості розвитку страхового ринку України»;
- «Відмінності державного і приватного страхування»;
- «Напрями вдосконалення функціонування ринку грошей в Україні»;
- «Історія формування ринку цінних паперів України»;

- «Еволюція взаємодії економічного суб'єкту з страховим ринком (за віком)».

РОЗДІЛ №3. «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Практичне заняття №3.1

Тема роботи: «Міжнародні фінанси»

Мета роботи: з'ясувати особливості формування і функціонування міжнародної фінансової системи

План

1. Розглянути сутність і призначення міжнародних фінансів
2. Сформувати уявлення відносно міжнародних фінансових організацій і міжнародних фінансових інституцій
3. Визначити особливості міжнародного фінансового ринку

Питання для обговорення:

1. Що являють собою міжнародні фінанси і в чому їх призначення?
2. За якими напрямами можна згрупувати міжнародні фінансові відносини?
3. Які існують міжнародні фінансові організації і міжнародні фінансові інституції?
4. Як формується бюджет ООН і за якими напрямами витрачаються його кошти?
5. Які завдання і функції покладені Європейський Союз?
6. Які функції виконує МВФ?
7. Як створено капітал МВФ?
8. В чому полягає призначення міжнародного фінансового ринку?

Література: Л.1, Л.2, Л.3, Л.4, Л.5, Л.6.

Практичні ситуації

Викладіть та обґрунтуйте свої думки на тему (на вибір):
- «Історія створення Європейського Союзу»;
- «Напрями співпраці України з ООН»;
- «Особливості співпраці України з МВФ»;
- «Історія формування міжнародних фінансових центів»;
- «Особливості функціонування сучасної міжнародної фондової біржі».

4 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Гаврилко П.П., Пітюлич М.М., Колодійчук А.В., Підлипна Р.П., Огородник В.О., Індус К.П., Югас Е.Ф. Фінанси: підручник. – Львів: СПДФО Омельченко В.Г., 2025. – 192 с.
2. Лютий І.О., Боринець С.Я., Варналій З.С. та ін. Фінанси. Підручник: 2-ге вид., доп. та перероб. / за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ: 2023. – 716 с.
3. Стеценко С.П. та ін.. Фінанси: навчальний посібник. – Київ: КНУБА, 2024. – 192 с.
4. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник / за ред. О.Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир: Поліський університет, 2024. – 317 с.
5. Фінанси: підруч. / за ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого. –Тернопіль: Університетська думка, 2024. – 632 с.
6. Чебанова Т.Є. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – Одеса: ОНМУ, 2025. – 211 с.
7. Смирнова Н.В. Соціальна складова виробництва у контексті еволюційної трансформації фінансово-економічних відносин. *Економічний простір: Збірник наукових праць.* 2023. №184. С. 9-12. (0,4 д.а.) – Index Copernicus, Google Scholar
URL: https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1224/1179